

Közművelődési bizottság a városi népfrontnál

A Hazafias Népfront belvárosi 2-es körzetének nagyaktívá ülésein Kiss Piroska, a városi népfront titkára bejelentette, hogy a körzeti közművelődési bizottságot városi rangra emelték. Titkára továbbra is Markó Leó (akit ez alkalommal a körzeti népfrontbizottság elnökének választottak meg): a közművelődési bizottság munkájáról elmondta, hogy az eltelt esztendőben figyelemre méltó eredményeket ért el, ennek következménye, hogy városi rangra emelték. A közművelődési törvény szellemében a lakosság szélesebb rétegeire számítanak, mind több aktivitást szeretnének mozgósítani. Továbbra is számítanak azoknak az intézményeknek a segítségére, melyek a korábbiakban is támogatták a körzeti bizottság munkáját: a színház művészeire, a zenekadémiá szegedi tagozatának, a Tömörkény művészeti szakközépiskolának, a Juhász Gyula Tanárképző Főiskola gyakorlóiskolájának oktatóira, hallgatóira, az orvosgyógyászati és a Ságvári gimnázium irodalmi színpadaira.

Idén ünneplik a Nagy Októberi Szocialista Forradalom 60. évfordulóját és az Ady centenáriumot. A városi tanács védnökségével szegedi írók, költők, zeneszerzők estjét tervezik, valamint a szabadtéri játékok két évtizedét méltató műsort. Az orvosi fórumot továbbra is megren-

dezik Tarjánban, Rökuson és más lakóterületeken. Hasonló érdeklődésre tarthat számot a jogi—alkotmányjogi előadássorozat is, amelyet minden esetben jogi tanácsadás követ. A munkásművelődésben együtt akarnak dolgozni a szakszervezetekkel és a városi KISZ-bizottsággal.

A Bartók gyermekkórus sikere Csehszlovákiában

Olmütz történelmi levegőjű városa nyáron virágkiállításról híres, szeptember elején pedig gyermekek énekétől hangos. A csehszlovákiai kórusfesztiválon idén 19 gyermekkórus 1200 tagja találkozott. Tizenhárom csehszlovák énekkar az Arany Pálma díjaiért vetélkedett, s versenyen kívül két csehszlovák és négy külföldi együttest is meghívtak.

A Szegedi Juhász Gyula Tanárképző Főiskola 1. számú gyakorlóiskolájának 70 tagú Bartók gyermekkórusa már a megnyitói ünnepi hangversenyen bemutatkozott a nagyrészt szakemberekből álló közönségnek. (Magyarországot az Országos Pedagógiai Intézet öttagú szakbizottsága képviselte.) A szegediek a Berlini Rádió gyermekkórusa után léptek színpadra, s változatos műsorukkal, életteli, magával ragadó éne-

Metró-építés

A budapesti metró második szakaszának építése tovább tart. Az észak—déli vonal kéreg alatt haladó, Kispeszt—Nagyvárad tér közötti szakaszán már a vasút folyosójának tetejét betonozták: az elkészült vasszerkezetre hamarosan ráfeszül a betonszönyeg.

Jelentés az őszi BNV-ről

Magnók, rádiók, tévék

Kitettek magukért a mostani BNV-n a hazai híradástechnikai gyárak. A hagyományos és bevált készülékek mellett kiállították a legújabb, legkorszerűbb típusokat is. Igazi sláger például a Budapesti Rádiótechnikai Gyar új terméke, az MK 27-es elnevezésű, hordozható, kazettás magnetofon. Nem csoda, hogy a készüléket sokan körülállják, és felteszik a fülhallgatót, ellenőrizni a magnetofon hangminőségét. A készülék külső megjelenésében eltér a korábbi típusoktól, és inkább a világszerte elterjedt, úgynevezett „Military” formát követi. Doboza az igénybételnek jól ellenálló műanyagból készül, és bepatintható kézi fogantyúval, illetve vállra akasztható hevederrel látják el. A készülék sorozatgyártása most

kezdődik, s így hamarosan az üzletekben is kapható lesz, szürke és kekizöld színben. A BRG a magnetofon mellett többféle mechanikai szerkezeteket is kiállított. Látható ezenkívül a korábbi kiállításokról már jól ismert telefonüzenet-rögzítő készülék, valamint ennek diktafonos változata.

„Minőség — megbízhatóság” — az Orion Gyar ezt hirdeti kiállításán. Az ismert és sikeres televíziótípuscsaládok újabb változatai is megtalálhatók a tetszőleges bemutató. Nagy érdeklődés övezi az új típusú tévécsalád — AT 961 — első tagját, az Uránus-L. Ez a készülék teljesen tranzistorizált. Egy különleges megoldással pedig az elektromos áramfogyasztást felére csökkentették. Sokan megtekintik a CO-

LORION típusú színes készüléket. Ez nemcsak SECAM, hanem PAL rendszerű adás vételére is alkalmas, és mind az OIRT, mind pedig a CCIR-rendszerezéssel történő hangadás vételét biztosítja.

A fiatalok körében az ORISTER elnevezésű, lemezjátszóval összekapcsolt sztereóerősítő a legkedveltebb az idei BNV-n. A négy hangszóró bekapcsolásával lehetővé válik az úgynevezett „quadrofóniás” jellegű hangvisszaadás. Ezt a hazai piacokon először az Orion gyár hozta forgalomba.

Az őszi BNV vásári nagydíjat nyerte a Videoton Rádió és Televízió Gyar Super Star televíziócsaládjára, melynek négy fekete-fehér, és egy színes készülék a tagja. A készülékek teljesen tranzistorizáltak, s a korábbi típusoktól eltérően jóval kisebb a villamosenergia-felhasználásuk, s ugyanakkor nagyobb a készülékek megbízhatósága. Felépítésük modul-rendszerű, vagyis az azonos funkciót ellátó áramköri egységek egyszerűen kihúzhatók, könnyen cserélhetők. A színes készülékek kizárólag belföldre készülnek, a többi egy részét exportálják is. Nagy az érdeklődés a Videoton kiállításán bemutatott hordozható és asztali tévékészülékek mellett a rádiók, rádiómagnók és hangszórók iránt is.

A hazai kiállítók termékei mellett megtalálhatók az őszi BNV-n a jugoszláv gyártmányú sztereórádiók, a híres csehszlovák Omnia típusú televízió- és rádió-készülékek, valamint lemezjátszók. Rádiók, kazettás magnók, lemezjátszók, videoberekendők láthatók a japán Sanyo-cég kiállításán, s az NSZK Toshiba-bemutatóján.

Szeptember 27-én

Szovjet fórum a Magyar Televízióban

Szeptember 27-én harmadszor rendezik meg a Magyar Televízió a szovjet fórumot. A résztvevőkről Korolovszki Lajos, a műsor előkészítője, irányítója nyilatkozott.

— Először 1971-ben volt a televízióban szovjet fórum — mondotta. — Moszteni fórumunkat már az előkészítéstől országos érdeklődés kíséri: jórészel a továbbra is várjuk nézőink leveleit, az adás napján délután 10 óráig pedig telefonjait is. A hívható számokat a rádió krónikáiban, a napilapokban és a televízió híradásaiban tesszük közzé.

S akiknek a kérdéseket feltehetik: a stúdióban helyet foglaló szovjet vendégek elismert szakértői, jeles személyiségei a politikai, a gazdasági, a kulturális és sportéletnek. Lev Alexandrovics Voznyeszenszkij, a Szovjet Televízió politikai kommentátora, a közgazdasági tudományok kandidátusa, több gazdasági mű szerzője, számos népszerű televíziós sorozat alkotója.

Alexander Ivanovics Gjinov nyugalmazott ellentengernagy, részt vett a polgárháborúban, aktív szerepet vállalt a Balti Flotta újráépítésében, és 1923-tól a legendás Auróra-cirkálón szolgált. Georgij Mihajlovics Grecsko űrhajós, a Szovjetunió Hőse, a műszaki tudományok kandidátusa 1966. óta dolgozik az űrhajós kiképző központban, 1975. elején fedélzeti mérnöként 30 napos űrutazáson vett részt, A. A. Gubarev űrhajóssal, a Sojuz-17-en és a Szaljut-4. kézi vezérlésű állomáson. Vlagyimir Sztjepanovics Gubarev, a Pravda tudományos szemleírója, az űrku-

tatással, elektronikával, magfizikával és genetikával foglalkozó könyv és számos cikk szerzője. Nyikolaj Nyikolajevics Molcsanov professzor, a történelemtudományok doktora világpolitikai kérdésekben „tekintély”: De Gaulle tábornokról írt könyve hazánkban is megjelent. Alexander Ivanovics Szmirnov közgazdász a Szovjetunió Tervhivatalának azt a részlegét vezeti, amely a szovjet társadalom szociális fejlődésével foglalkozik, s végül sportszakértőnk: Ljudmilla Ivanovna Turiszeva olimpiai és világbajnok tornász.

Repülőgép-szerencsétlenség

Huszonkilenc halálos áldozat Szegedre érkeztek az életben maradt utasok

A Közlekedés- és Postaügyi Minisztérium közli: Szeptember 21-én, szerdán este, magyar idő szerint 18 órakor a MALEV 7203-as Isztambul—Bukarest—Budapest között menetrend szerint közlekedő repülőgépe Bukarest közelében kényszerleszállás közben lezuhant. A repülőgép fedélzetén 53 fő — 35 magyar, 4 NSZK, 6 török állampolgárságú utas és a 8 főnyi személyzet — tartózkodott. A megindult vizsgálatok eddigi megállapítása szerint 24-en — 23 magyar és egy török állampolgár — maradtak életben. Elett veszítette 21 utas és a 8 főnyi személyzet. A vizsgálatot a nemzetközi szabályoknak megfelelően a román légügyi hatóság végzi. Csütörtökön, tegnap reggel magyar szakértői bizottság utazott a helyszínre.

A repülőgép-szerencsétlenség magyar áldozatainak névsora: Bakcsi Miklós főpilóta, Fejes Péter repülőgép-vezető, Bohner András navigátor, Rézbíró László rádiós navigátor, Böcskay László hajózási szerelő, Gaál Katalin, Jánosikné Harmat Katalin, Kissné Kiss Anna-Mária légi-kísérő.

Utasok: Prkof György, Rados Gyöngyi, Ludrovics Erika, Nagy Ágnes, Lantos Katalin, Faludyné dr. Kurucz Ilona, Tenke Katalin, Kunhalmi Zsuzsa, Pallay Tibor, Pallay Tiborné, Popovics Endre és Vinczellér Imréné.

Az életben maradt utasok, köztük két könnyű sérült, akik orvosi ellátásban részesültek, szeptember 22-én az esti órákban Szegedre érkeztek a MALEV különbuszával. Szeptember 23-án, ma folytatják útjukat Budapestre.

Gyászjelentés

A Közlekedés- és Postaügyi Minisztérium és a Magyar Légiközlekedési Vállalat mély megrendüléssel közli a szomorú hírt, hogy a MALEV Isztambul—Bukarest—Budapest útvonalon menetrend szerint közlekedő repülőgépét szeptember 21-én magyar idő szerint 18 órakor Bukaresttől 55 kilométerre kényszerleszállás közben szerencsétlenség érte, 53 személy közül 24-en életben maradtak. Elett veszítette 21 utas és a nyolcfőnyi személyzet. Öszinte részvétellel hajtunk

fejet az elhunyt 12 magyar, 5 török, 4 NSZK-állampolgárságú utas és munkatársaink: Bakcsi Miklós főpilóta, Fejes Péter repülőgép-vezető, Bohner András navigátor, Rézbíró László rádiós navigátor, Böcskay László hajózási szerelő, Gaál Katalin, Jánosikné Harmat Katalin, Kissné Kiss Annamária légi-utas kísérő emléke előtt. Öszinte fájdalommal és együttérzéssel osztotunk az áldozatok hozzátartozóinak gyászában.

Téli egyetem

A TIT kilencedszer rendez meg téli egyetemét Harkányban. Magyarországon ez az egyetlen nemzetközi téli egyetem, népszerűsége és látogatottsága ma már vetekszik a nyári egyetemével. A december 10. és 23. közötti egyetemnek csaknem másfél száz hallgatója lesz. A harkányi téli egyetem nagy figyelmet szentelnek a második világháború magyarországi eseményeinek. 1969 óta évről évre visszatérő vendégei a téli egyetemnek azok a bolgár veteránok, akik 32 évvel ezelőtt Dél-Dunántúlon harcoltak a faiszta megszállók ellen. Közülük, illetve hozzátartozóik közül az idén is többen részt vesznek a téli egyetemén. (MTI)

Az ősz kezdete

A régi népeknél az év kezdetének ideje és az évszázadok beállta igen ingadozó volt. A görög Hesziódusz i. e. a VIII. században az aratást és szántást a Plejádok (Fiasztúk) halmazára a Taurus csillagképben) heliákus keltével és nyugtával hozta összefüggésbe. Ez az égi tünemény az északi szélesség 38 foka alatt mai számításunk szerint május 11-nek és október 26-nak felel meg. Az általunk értelmezett ősz csak az „antik világ” Hippocratesénél (i. e. 460—377) fordul elő. Az ezt követő időben az évszázadok kezdetének még hosszú ideig a csillagok heliákus kelté és nyugvása (az égitestnek a Nappal egyidejű kelté és nyugvása a hajnali vagy esti szürkületben) volt az irányadó, és csak jóval később igazodtak az általunk használatos napjegyenlőséghez és napfordulóhoz.

A napfordulókat (szolsztrícium) illetően tudjuk, hogy Földünkön a nyári napforduló után a nappalok előbb lassan, majd gyorsabban rövidülnek, s ennek következtében a Nap szeptember hónapban az egyenlítőre jut, majd eléri azt a pontot, amikor minden szélességi körön 6 órakor kel és 18 órakor nyugszik. Ekkor az egész Földön őszi napjegyenlőség (ekvinokcium) van, 12 óráig tart a nappal és 12 óráig az éjszaka.

Idén az őszi napjegyenlőség szeptember 23-án (péntek) 4 óra 30 perckor következett be. Ezen a napon a Nap 5 óra 32 perckor kel és 17 óra 41 perckor nyugszik. Az északi féltéken ekkor

kezdődik a csillagászati ősz, és végződik a nyár, míg a déli félgömbön ugyanez tart a tél. A csillagászati ősz mindenkor megelőzi a meteorológiai ősz, melynek kezdete szeptember 1.

A napjegyenlőségi és napforduló pontokon fél éves idő-különbséggel halad át a Föld. Megkülönböztetünk nyári és téli félét. Az ősz bekapcsolásával a téli félét idejét szeptember 23-tól március 21-ig számítjuk. Az évszázadok nem egyenlő hosszúságúak. Nappali idejük tartama a Nap deklinációjától és a földrajzi szélességtől függ. A nappali tartama a nyári félévben nő, a téli félévben csökken. Jelen században a nyári félév (tavasz és nyár) 186 és fél napig, míg a téli félév (ősz és tél) 178 és fél napig tart, miért is a nyári félév 8 nappal hosszabb. Az időkülönbség ellenére, hogy az északi féltéken nyári féléve hosszabb, az időjárása nem melegebb a délinél. Ugyanis amikor az északi félgömbön nyár van, Földünk naptávolsága miatt a napsugarak intenzitása gyengébb, így a Naptól kevesebb meleg jut hozzánk. Eme tényezők egybevetésével, valamint a meteorológiai tapasztalat szerint is, mindkét félgömbben az átlagos időjárás egyforma.

A niceai zsinat határozata szerint, ha a tavasz kezdetét március 21-nek vesszük, a nyár, ősz és tél kezdeti ideje a legtöbb évben június 22., szeptember 23. és december 22.

Nagy Joachim

kükkel már itt megnyerték a közönség tetszését. A fesztivál alkalmával rendezett fogadáson a város polgármestere azt mondta, hogy a fesztivál akkor éri el célját, ha olyan boldogan éneklő gyermekeket hallhatunk, mint a magyar kórus tagjai. Föllépett a szegedi kórus a helyi Campanella kórusal és a Prágai Filharmónia gyermekkarával is. Régi mesterek művei mellett Kodály-, Eben-, Britten-művek hangzottak fel, s a fesztiválúság kritikája a szegedi kórus különböző stílusokban gazdag műsorát, a hangzás színeli, dinamikai árnyaltságát emelte ki. A zárókoncert is bizonyította, hogy a fesztivál egyik legnagyobb közönségsikerét aratta a Bartók kórus, mely két iskolában is koncertet adott. A fesztivál befejezéséket a külföldiek klubdelutánon találkoztak a helyi úttörőházban, ahol a magyar kórus és a Tbiliszből érkezett grúz gyermekkar vezetői beszélgetéseket folytattak. A grúz lányok magyarul éneklék Kodály műveit, vezetőiket nagyon érdeklő Kodály zenepedagógiája, s szeretnének a szegediekkel további baráti kapcsolatokat kialakítani.

A fesztivál után a Bartók kórus Sumpérkbe utazott, ahol a sumperki és a grúz kórusal adott közös hangversenyt, s emlékezetes kirándulást tettek a város közelében fekvő Jesenik hegy-ség tájain. Hazafelé, a szlovákiai Priedvitzában, hangverseny után a járási pártbizottság első titkára és a város más vezetői köszöntötték a szegedieket, s egy hatalmas kerámia vázát adták át ajándékba. Még egy utolsó látogatás a bajmóci várban, s a Bartók kórus nyolc nap gazdag élményeivel telten indult haza Szegedre. A kórust a hangversenykörúton Erdősné Fagler Erika és Erdős János vezényelte, a zongorakísérő Bozókai Andrásné volt.

Fazekasvásár

Országos fazekasvásárt rendeznek október 9-én Pécsen. A hagyományteremtő kezdeményezés célja az, hogy az országban szerteszt élő népi fazekasok évente egyszer találkozhassanak, megismerjék egymást és egymás munkáit, bemutassák legszebb műveiket a közönségnek, és persze el is adjanak belőlük.

Gyermekkönyvtárosok továbbképzése Szegeden

A Somogyi-könyvtár Várutcai gyermekkönyvtárában háromnapos tájékoztató továbbképzés lesz Heves, Szabolcs-Szatmár, Szolnok és Csongrád megye gyermekkönyvtárosainak. A 28-án kezdődő eseménysorozat *A játék és a gyermek* címet kapta. A mintegy száz résztvevőnek 15-féle programban biztosítják a tapasztalatcserét. Meghallgathatják többek között Vargha Balázs irodalomtörténész előadását A já-

ték és a nyelv címmel; bemutatnak zenei foglalkozásokat óvodás korú gyerekekkel, lesz filmvetítés, a tévé Fabula műsorából; előadást tart Győri György, a Köznevelés rovatvezetője, Csalog Judit középiskolai tanár az iskolai művészeti nevelés jártékos módszereiről. A továbbképzés résztvevői meglatogatják a makói, a szentesi, a vásárhelyi gyermekkönyvtárakat is.